

DE KORHAAN

UITGAVE: VOGELWERKGROEP HET GOOI EN OMSTREKEN

DE KORHAAN

Tijdschrift voor vogelstudie en waarnemingen uit het gebied tussen Eem en Vecht.

Tevens orgaan van de Vogelwerkgroep het Gooi e.o.

Redactie-adres: Laarderweg 184, Bussum.

Excursies: C. de Rooy, Rading 80, Nw. Loosdrecht, tel. 02158-16 41

Overname van artikelen of gedeelten daarvan uitsluitend met toestemming van de Redactie.

Inzenden kopie: voor de 10e van elke maand.

Advertenties f 25,— per 1/6 pagina per minimaal 6 nummers.

De Vogelwerkgroep het Gooi e.o. stelt zich ten doel studie en bescherming van vogels in de ruimste zin.

Haar werkterrein wordt voornamelijk omsloten door Eem en Vecht.

Samenstelling bestuur

Voorzitter: D. A. Jonkers, Engelsjan 21, Laren, tel. 02153-72 56.

Secretaresse: Mevr. R. de Wijs-Tabois, Stalpaertstraat 10, Hilversum, tel. 02150-12928.

Penningmeester: L. F. Rynja, Plaggenweg 1, Bussum.

Leden: A. Bode, Banckertlaan 87, Hilversum, tel. 02150-139 50.

J. Harder, Reigerstraat 12, Hilversum.

Mevr. C. Holzenspies, Naarderstraat 170, Huizen, tel. 02152-36 07.

C. de Rooy, Rading 80, Nw. Loosdrecht, tel. 02158-16 41.

Dr. J. A. Smits, Burg. Lambooylaan 15, Hilversum, tel. 02150-146 24.

Ch. M. Steen, Adm. de Ruyterlaan 139, Hilversum, tel. 02150-174 18.

Avifauna: voorzitter: J. W. Leclercq, Berlagelaan 68, Hilversum.

secretaris: Ch. M. Steen, Adm. de Ruyterlaan 139, Hilversum,

Nestkasten: voorzitter: A. Bode, Banckertlaan 87, Hilversum.

secretaris: R. Moolenbeek, Erfgooiersstraat 597, Hilversum.

Ringonderzoek: voorzitter: K. Visser, Naarderstraat 170, Huizen.

secretaris: D. A. Jonkers, Engelsjan 21, Laren.

Zuidelijk Flevoland: voorzitter: J. L. A. Blonet, Gr. Florislaan 62, Bussum.

secretaris: J. Harder, Reigerstraat 12, Hilversum.

Voorlichting: J. Klein, Zwaardemakerstraat 12, Bussum, tel. 02159-133 89.

Lidmaatschap: f12,50 per jaar voor personen van 18 jaar en ouder. (studenten, huisgenootleden, half geld).

Op te geven bij het secretariaat. Contributie- en abonnementsbetaling overschrijven op postgiro 328587 van Alg. Bank Ned. te Hilversum, t.g.v. Vogelwerkgroep 't Gooi e.o.

Het was zondag 9 april, vroeg in de Eempolder, prachtig open weer. Als je door Eennes, vanaf Laren, tenslotte linksaf het stille weidegebied ingaat, ben je de bouwketen al gepasseerd. "Almere" staat er op een bord. Urbanisatie. Aanstonds is er een halve stad bij, tot aan het meer.

We rijden langzaam in de "twee" de lange weg tot de laatste afslag de polder in. Soms stoppen we even, met de motor af en luisteren. Het lage zonlicht geeft de typische boerderijtjes die er nog staan een dimensie er bij. Als je goed kijkt verandert het bijna per minuut. De dieptewerking van het nu nog openliggende eeuwenoude weidegebied er achter zorgt voor een schoonheid die, hoe knap ook geschilderd of op de gevoelige plaat gebracht, niet méér kan zijn dan een poging om een detail van deze werkelijkheid te bewaren. Want we bewaren er niets meer van, straks. Tenzij de herinneringen van hen, die hier altijd met hun ogen open om zich heen gekeken hebben en het niet vergaten. Want over enkele jaren is het voorbij, helemaal en voorgoed. De tyrannie van de stapelwoningen zal het gewonnen hebben. Een stuk vogelgebied is dan mede afgekapd.

Jawel, we weten best, als je een goede en geriefelijke woning hebt, dat het gemakkelijker is wat te mijmeren of te romantiseren over verloren gegaan natuurgebied. Het zou onbillijk zijn om anderen, in dit opzicht minder goed bedeed, de kansen op een woning te misgunnen als daarvoor natuur moet worden opgeofferd. Maar ons land is klein. En als het waar is, dat er per vijf dagen in de wereld - thans - 60.000.000 mensen bijkomen, dan krijgen we in ons kleine landje daar een gevoelige tik van mee die zou neerkomen op een 60 miljoen inwoners over 150 jaar. Als je dit zo eens rondvertelt, hoor je negen van de tien keer: "Over 150 jaar? Dan ben ik er allang niet meer."

We rijden de laatste afslag in, richting Raboes en laten ergens in de graskant met afgezette motor de auto uitlopen tot vlak bij de plek, waar twee patrijzen tegen de slootkant fourageren. Ze zijn niet schuw. De auto is een rijdende schuilhut. Even kijken ze op en scharrelen dan langzaam uit ons gezichtsveld weg. Dan draai ik het raampje open om het baltspel van twee kieviten beter te kunnen horen en zien. De tureluurs, de grutto's, ze zijn er weer en verderop tientallen kemphanen bijeen en soms dit aantal aangevuld met plotseling uit de lucht vallende kleine eskaders. Wat later stuift de hele troep - wie weet om welke reden - in één blinkende wolk omhoog om flitsend en wentelend naar een andere plaats te vliegen, alsof dit plan, zonder één uitzondering, bij allemaal tegelijk in hun achterhoofdjes opgekomen was. Een paar aalscholvers vliegen boven de poeltjes.

De weilanden van Eennes, we zullen echt zuinig, heel zuinig moeten zijn op wat er straks van overblijft. En dan weer zuinig, heel zuinig op wat dáárvan weer overblijft. Totdat tenslotte ook dát niet meer hoeft. Dus toch een beetje gemakkelijk mijmeren? Nee, dat lijkt dan maar zo. Maar velen zien het niet, het interesseert ze niet en ze willen het ook niet eens zien. Ze willen alleen maar leven, al was driekwart van Nederland dichtgegoten met beton en trokken we in het voorjaar plasticbomen overeind. Een mentaliteit, die nog lang niet is veranderd. Er moet nog heel wat gebeuren.

Er loopt een boer met laarzen in een weiland. Misschien zijn weiland. Er staan bordjes "Vogelreservaat", maar hij zoekt zig-zag naar nesten van kieviten. Weet hij veel. Toen hij kind was deed hij het, zijn grootvader deed het en hoe wil je dan zo'n diep versteend gemoed ombuigen naar nieuwe inzichten. Verderop stopte een "slee". Er kwam een nette gelaarsde vader uit met nette gelaarsde kinderen. Met hun vieren gingen ze de weilanden in op zoek naar eieren, alsof het Pasen was. De kinderen blij en soms even hollend. De kieviten angstig roepend.

..

Mochten we even mijmeren over de laatste weilanden rondom Eennes?

bestuursmededelingen.

CONTRIBUTIE 1972

De penningmeester verzoekt ieder, die nog niet de contributie voldeed, dit alsnog per ommeswaande te doen op postgiro 2529179 t.n.v. Penningmeester Vogelwerkgroep Het Gooi te Bussum, verder blijkt, dat een groot aantal leden nog niet bekend is met de nieuwe contributie-regeling. Voor hen geven wij hieronder de regeling nogmaals: f. 15,-- per jaar voor ELK lid, behalve huisgenootleden. f. 7,50 per jaar voor huisgenootleden. Zij, die slechts f. 12,50 overmaakten, worden verzocht een aanvullende betaling van f. 2,50 te doen op postgiro 2529179 t.n.v. de Penningmeester Vogelwerkgroep Het Gooi Bussum.

VOGELZANGEXCURSIES VAN HET GOOISCH NATUURRESERVAAT

Evenals voorgaande jaren organiseert de stichting Het Gooisch Natuurreservaat dit voorjaar weer een twaalf vogelzangexcursies, te weten op zaterdag 13 mei en op zaterdag 20 mei. Voor deze excursies worden enkele excursieleiders gevraagd. Lieden die een excursie kunnen en willen leiden, kunnen zich opgeven bij de secretaresse van de Vogelwerkgroep, Ww. R. de Wijs-Tebois, Stalpaertstraat 10 te Hilversum. Opzwaarde geerne zo spoedig mogelijk. Het vertrekpunt van beide excursies is Graafseweg hoek Langhuizerweg bij Huizen. De vertrektijden zijn, voor de excursie van 13 mei: 5.30 uur en voor die van 20 mei: 5.00 uur.

BEBOUWING HILVERSUMSE MEENT

De bebouwing van de Hilversumse Meent is gedurende de laatste maanden nog al eens in het nieuws geweest. Ook de Vogelwerkgroep is niet ongelukkig met de plannen hier een nieuwe woonwijk te stichten. Gevoerd wordt voor het voortbestaan van de broedgelegenheden van enkele schaarse tot zeer schaarse broedvogels, zoals de Europese kluur, de Gouvlink en de Bosuil.

Dit was voor het bestuur aanleiding om bezwaarschrift tegen het bestemmingsplan in te dienen. Helaas is dit bezwaarschrift op formele gronden niet-ontvankelijk verklaard; het was door een kleine onachtzaamheid niet bij de juiste gemeentelijke instantie ingediend.

Desontriks hebben burgemeester en wethouders van Bussum uitvoerig aandacht besteed aan de door ons ingediende bezwaren en hebben deze ook in de openbare raadsvergadering onderwerp van bespreking uitgemaakt. B. en w. waren van mening dat in de geprojecteerde bebouwing nog voldoende gelegenheid tot broeden overbleef.

Daartegenover heeft het bestuur gesteld dat bij uitvoering van de plannen een zo lieprijke verandering in de biotoop zou plaats hebben, dat dit niet zonder nadelige gevolgen zou kunnen blijven.

Wel is uit de correspondentie, die over deze kwestie met het gemeentebestuur is gevoerd, als positief punt naar voren gekomen, dat bij de uitwerking en de uitvoering van het bestemmingsplan aandacht aan onze bezwaren zal worden besteed en dat de Vogelwerkgroep in staat zal worden gesteld t.z.t. nadere adviezen te geven omtrent de beplantingen, waardoor het hopelijk mogelijk zal

zijn de schade tot een minimum te³ beperken.

Het spreekt vanzelf dat het bestuur met erkentelijkheid van deze mentaliteit van het gemeentebestuur heeft kennis genomen.

J. Klein

VOGELRESERVAAT KE VERDIJKSCHE OVERSCHEENSCHER POLDER

Zoals in de plaatselijke pers reeds is vermeld, is door de Vogelwerkgroep het Gooi e.o. met de grondgebruikers van de Ke verdijksche Overscheensche polder overeenstemming bereikt over de bestemming van de weilanden van deze polder tot vogelreservaat.

De Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels, die het instituut "Vrij Vogelreservaat" heeft ingevoerd en in leven houdt, heeft zich achter ons initiatief gesteld en is bereids overgegaan tot erkenning van deze bestemming.

Op 16 maart j.l. zijn de bekende borden geplaatst, juist op tijd om de rappers van Kievitseieren er op te attenderen dat dit in deze polder niet meer is toegestaan.

Met het polderbestuur is overeengekomen dat de VWG actief bij dit nieuwe reservaat betrokken blijft. Zij zal het gebied nauwkeurig en frequent inventariseren. De bij haar aangesloten Controleurs Vogelwet zullen toezicht uitoefenen. Verder kan hulp worden geboden bij nestbescherming en kan advies worden gegeven voor alles wat met de bescherming van de in dit gebied voorkomende vogels samenhangt.

Voor hen, die ter plaatse niet zo goed bekend zijn, de polder ligt tussen de rijksweg I vanaf Naarden tot Muiderberg en de ringdijk van het Noordermeer en is + 235 ha. groot.

J. Klein

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

programma.

Donderdagavond, 27 april a.s. komt Jo van Dijk met zijn film:

vogels van roemenie

in de Openbare Leeszaal, 's-Gravelandseweg te Hilversum.

Aanvang: 20.00 uur.

Wij kunnen U deze film ten zeerste aanbevelen.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

excursieprogramma.

- zaterdag 6 mei Near het Zwin in België, dat lijkt op b.v. de Slufter op Texel, waarbij een vogelpark met inheemse vogels. Het biedt een goede gelegenheid de vogels van dichtbij te observeren. Deze excursie is voor cursisten en leden. Vertrek om 5.15 uur. Kosten ca. f. 16,-- waarvan f. 5,-- vooruit. Opgave voor 30 april.
- 16-18-25 mei Evenals vorig jaar worden er roeiexcursies op het Haarlemmeer gehouden, en wel op dinsdag, 16 mei (voor cursisten), donderdag 18 mei (voor leden) en op zaterdag 25 mei (voor beilen bij voldoende belangstelling), 's avonds van 19.00 tot ca. 22 uur. Vertrekpunt bij de heer Hoetmer (Vissershuis), te bereiken door komende van de kruising van Rijksweg I bij de torenflat (zgn. Wilhelminakruising, red.) te Haarlem, langs de torenflat de eerste weg rechts in te slaan. U moet dan de weg volgen die langs de rijksweg loopt tot aan de weg voor de molen en die gaat U dan in. Opgave zo vroeg mogelijk (er kunnen maar een beperkt aantal mensen mee per avond) maar beslist voor 10 mei. De kosten bedragen f. 5,--, vooruit te betalen. Voor gegevens over dit gebied raadplege men het reisje van Natuurmonumenten "Het Haarlemmeer".
- zat. 3 juni Eentenkooi "Bakkerswaard" te Lekkerkerk. Eertijds berisemd door zijn thans helaas verkwamen eelscholverkolonie. De heer Tukkel wil U dan aan de hand van dijs en tijlens een rondleiding de waarde van een vang- en ringkooi tonen in landschappelijk en wetenschappelijk opzicht. Daarna rijden we naar Groot-Ammers, waar de heer A. Smits ons zal rondleiden door het "Liesval", het oedevaarslorp, waar men tracht deze fraaie vogel als broedvogel voor ons land te behouden.
- 9 en 10 juni (voorlopige datum) Nachtextexcursie langs de uiterwaarden van de grote rivieren. We hopen dan kwartelkoning, rallen, porseleinhoen of kleinste waterhoen te zien en te horen. En taren het licht worden de blauwborsten langs de Linge waar te nemen. De heer D.A. Jonkers neemt de leiding op zich. Vertrek om 23.00 uur, terug om ca. 7.00 uur. Opgave voor 3 juni, kosten f. 6,-- ca.

Voor de excursies 1, 3 en 4 geldt, dat wordt gereden met eigen auto's. Niet-autobezitters kunnen mee als passagiers. Opgave bij C. de Rooy, Raing 82 te Nieuw Loosdrecht, tel. 02158-1641 (na 18.00 uur) wire 266173 of op de grote avond. Al deze excursies vertrekken vanaf het Oosterspoorplein te Hilversum. Let U op de juiste kleding en vertrektijd en denk U aan monstvoorraad voor de hele dag!

-o-o-o-o-o-o-o-o-

Zie onder "bestuursmededelingen" voor de vogelzangexcursies van de stichting "Het Geelich Natuurreservaat".

-o-o-o-o-o-o-o-o-

ons gedrag in het veld.

De voorzitter en ik hadden begin maart een bespreking met één van de opzichters van Stal en Lanke van Gooidland in verband met het nieuwe vogelreservaat in de Keverlijksche Overscheensche Polder.

Wie schetst onze verbazing, toen wij uit de mond van deze man van de praktijk niet de lof hoorden, die ons, naar ons eigen idee, wel toekwam voor al de activiteiten, die we als leden van de Vogelwerkgroep verrichten in het belang van de vogelstand en de instandhouding van de daarvoor nodige leefmilieus, maar integendeel heel wat zware kritiek kregen te verwerken op al die z.g.n. vogelaars.

Het bleek namenlijk dat er nog al eens ernstig werd gezonigd tegen wat wij als een vanzelfsprekend en fatsoenlijk gedrag beschouwen. Zo kwam het voor, dat "vogelaars" bij het zoeken van "draadpieten" in linie van 6 à 10 man onder de hoogspanningsleidingen liepen, niet alleen in de tijd dat dit aan het gras geen schade deed, maar ook als dit op het punt stond gemaaid te worden.

Als de veehouders hun koeien op een afgesloten weiland hadden staan, terwijl op het aangrenzende terrein van de buurman dat jaar hiet mocht worden geweid, bleek het vee 's avonds door het opengelaten hek op het verboden terrein aan het grazen te zijn geslagen.

Goen wonder dat de boeren ons wel kunnen schieten.

Wat te zeggen van het volsende staaltje? Een vogel "liefhebber", betraft op het betreden van een als vogelreservaat bestemd terrein, wordt er op geattendeerd dat hij fout zit en dat hij door zijn aanwezigheid de broedende fazanten stoort. Hij antwoordt dat die fazanten er alleen maar zijn voor de jacht, dat ze daar helemaal niet thuishoren en dat hij elk nest met eieren maar stuk trapt.

Het zich bevinden op verboden grond kwam eveneens herhaaldelijk voor en werd altijd verontschuldigd met de opmerking: ik ben lid van de vogelwerkgroep of de vogelwacht van daar en daar, alsof dat een vrijbrief zou zijn om te doen wat ieder verboden is.

We stonden na het aanhoren van deze litanie van klachten toch wel even sprakeloos, iets wat de heer Jonkers nu niet zo gauw overkomt.

Natuurlijk hebben wij gezegd, dat we ons niet konden voorstellen dat één van onze leden zich aan dergelijke handelingen schuldig maakt.

Toch vonden we het nuttig hieraan in de Korhaan aandacht te schenken.

Het is voor ons werk van zo uitnemend belang dat we bij de beheerders van onze natuurgebieden goed staan aangeschreven.

Alleen dan kunnen wij samen iets positiefs bereiken.

Laten wij er met elkaar voor zorgen dat we onze goede naam niet verspelen en ons bij ons werk houden. Aan de algemene regels van fatsoen, respect voor andermans eigendom en liefde voor de natuur.

J. Klein

verslag van de algemene ledenvergadering

OP 23 MAART 1972

Aanwezig: het voltallige bestuur (9 leden) en 23 gewone leden.

Nadat de voorzitter de vergadering heeft geopend, brengt hij de notulen van de vorige algemene vergadering in bespreking. Deze worden door de vergadering goedgekeurd.

Naar aanleiding van deze notulen doet de voorzitter mededeling van de in het afgelopen jaar ondernomen activiteiten en de thans bestaande plannen voor de eerstkomende maanden.

Voor de op 1 mei a.s. te Bussum te houden Broderie zijn ideeënhartelijk welkom. De verschillende commissies wordt gevraagd een aantal bordes van het expositiepaneel te verzorgen.

De statuten en de reglementen van de werkgroep zullen opnieuw moeten worden vastgesteld. Een commissie, bestaande uit de heren Klein, Rijnje en Steen, zal zich met de voorbereiding hiervan belasten.

Het maandelijks verschijnen van de Korhaan is voor de redactiecommissie een moeilijk te vervullen opgave. Vermoedelijk zal moeten worden gestreefd naar één nummer per twee maanden. Bezien zal worden hoe het contact met de leden hieronder niet zal hebben te lijden. Opnieuw wordt een beroep gedaan op vrijwilligers om de taak van de redactiecommissie te verlichten.

De vogelcursus blijkt een groot succes. Niet alleen het aantal deelnemers maar ook hun enthousiasme en de methode van aanpak stemt tot voldoening.

Mede dank zij onze inbreng is thans door de Kontaktraad voor natuurbescherming een advies over het beheer van de natuurgebieden in het Gooi opgesteld. Wij blijven diligent om te bereiken dat dit advies niet als vrijblijvend wordt beschouwd.

In het volgende winterseizoen zal waarschijnlijk een verandering moeten worden gebracht in het karakter van onze bijeenkomsten. Daar het niet meer lijk zal zijn het tot nu toe gebruikelijke aantal film- en dia-avonden te organiseren, zal worden getracht meer aandacht te besteden aan lezingen e.d.

Vervolgens worden de verslagen van de secretarisse, de penningmeester en de verschillende commissies goedgekeurd.

De heer Ploeger deelt mede, dat de commissie Z Flevoland het plan heeft het Gooimeer vanaf de kust systematisch te gaan inventariseren. Voor dit werk zijn minstens 7 leden nodig boven het thans bestaande aantal deelnemers van het werk van de commissie. In de Korhaan zal hier binnenkort worden teruggekomen.

Het idee van de heer Ploeger om in een waarnemingshut voorlichting te geven aan het publiek wordt meer gezien als een taak voor de Nat. Ver. tot Bescherming van Vogels.

De heer Koel vraagt wat de mening van het bestuur is over het deelnemen van jeugdige personen aan inventarisaties door leden van onze werkgroep. Men is algemeen van oordeel dat hiermee grote voorzichtigheid moet worden betracht.

7
Er bestaat op zich geen bezwaar tegen dat jongeren van tijd tot tijd eens meegaan, maar er moet tegen worden gewaakt, dat zij op eigen gelegenheid dit werk doen, omdat eventuele misdragingen dan op rekening van de vogelwerkgroep zouden kunnen komen.

De begroting van 1972 wordt goedgekeurd.

De thans aan de orde zijnde bestuursverkiezing heeft de volgende resultaten. De heer D.A. Jonkers wordt opnieuw benoemd tot voorzitter. Mevrouw de Wijs en de heer Steen worden herkozen. De aftredende leden de heren Bole, Harler en de Rooy worden opgevolgd door respectievelijk de heren R. Molenbeek, J. Koel en mevrouw L.J. Dwars-van Achterbergh.

Aan de aftredende bestuursleden wordt door de voorzitter de dank van ons allen overgebracht, vergezeld van een boekenbon.

Als lid van de kascommissie worden benoemd Mevrouw Rellingius en de heer Koster.

Het bestuursvoorstel om in bepaalde gevallen te kunnen afwijken van de minimum-toelatingsleeftijd van 18 jaar wordt daarop uitvoerig besproken. De toelichting van de voorzitter dat het geenszins de bedoeling is de jeugdbonden van kaderleden te beroven en dat in voorkomende gevallen altijd eerst verwijzing van het kandidaatlid naar de jeugdorganisaties zal plaats hebben, alvorens wordt besloten toelating tot de VWG, vermaakt niet de terengestelde opvattingen te verzoenen. Hij brengt het voorstel dan ook in stemming, waarbij blijkt dat het wordt aangenomen met 29 stemmen vóór tegen 3 stemmen tegen.

Van de rondvraag wordt gebruik gemaakt door de heer Bole, die het bestuur gaarne dank zegt voor de samenwerking gedurende de afgelopen jaren en het bestuur in zijn nieuwe samenstelling veel succes toewenst.

De secretaresse,

-o-o-o-o-o-o-R. de Wijs-Tabois-o-o-o-o-o-o-

ledenmutaties

NIEUWE LEDEN:

Hr. J.F.Scholte, Nieuw Bussumerweg 134, Huizen NH.,

Mw. J.H.Scholte, idem,

Hr. Fr. Heilmann, Vleutenseweg 267, Utrecht,

Hr. J.Bout, Dr.Kuyperlaan 18, Huizen NH.;

Hr. S.F.van Musschenbroek, Kamerlingh Onnesweg 98, Bussum,

Hr. J.de Vrec, Larenseweg 199, Hilversum,

Hr. J.Vulling, De Ruyterweg 14^b, Laren NH.,

Mw. Wolterbeek-Halbertsma, Meentweg 28, Naarden,

Mw. A.C.Lijthart Schenk-Hartloef, Lange Heul 229, Bussum,

M.J.M. Hilversum, p a Nootweg 5, Nieuw Loosdrecht.

VERHUISD:

Mw. Opden, naar Lange Heul 344, Bussum,

Mej. C.A.Luitwicler, naar Rubenslaan 66, Soest,

Hr. A.L.Longayronx, naar Lageweyssel 19, Weesp,

Hr. A.Ermerius, naar Uiterwaardenstraat 360^{II}, Amsterdam-Zuid,

Mej. K.Vervoort, naar Arubalaan 4, Hilversum.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

verslag van de excursie naar Texel OP 26 MAART 1972

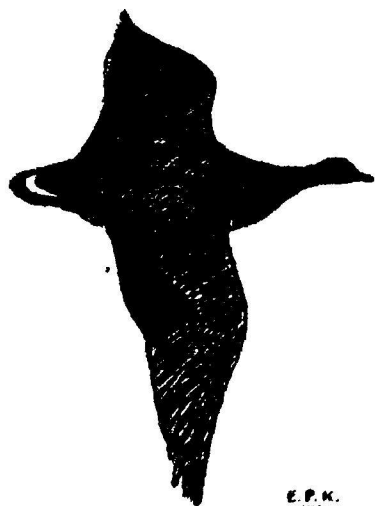
Om 5.15 uur verzamelden zich 16 deelnemers op het Oosterspoorplein te Hilversum. Op weg naar Bussum barstte de eerste regen los na 2 weken mooi weer, en kletterde op de auto's, maar dit mocht de stemming niet drukken en met goede moed gingen we via de brug bij Schellingwoude, Purmerend en Alkmaar naar den Helder. Aangezien we nog te vroeg waren voor de eerste boot, werd besloten nog een kijkje bij het bekende Balgzand te gaan nemen, maar dit bleek per auto onbereikbaar. In plaats daarvan reden we langs het Balgzandkanaal, Amsteldiep en Amstelmeer. In het Balgzandkanaal zagen we o.a. veel Bergeenden en Puten. Ook Kuifeentjes, terwijl boven het Amstelmeer nog vier Brandganzen vloegen. Ook een Grote Zandbek werd waargenomen.

Om 8.30 uur gingen we dan met de boot over. In de haven van het Horntje zwom een Brilluiker. Per auto ging het nu door de Prins Hendrikpolder naar Ouleschill en het eerste wat ons opviel, waren de vele Scholeksters, die ons verder over het gehele eiland zouden begeleiden. Vooral het baltsen van deze potsierlijke vogels trok de aandacht. Ook de 'Vulpen ontbraken natuurlijk niet. Kieviten zweefden al luikelen' en roepen door de lucht. Berg- en Tafel-eenden waren ook aanwezig, evenals Kuifeentjes en Dolmars. Grutto's en Tureluur waalden door de ondiepe plasjes, maar het mooiste was toch wel een groepje van ca. 25 bedrijvige Steenlopartjes, welke in de vlucht zoveel op kleine Scholeksters gelijken.

Na Ouleschill kregen we onze eerste erfenis, waar we de bouw van de elektrische centrale moesten aanschouwen. Wat een groot stuk van het voorheen zo brassyne weiland waar altijd een druk vogelleven heerste, was hierdoor in beslag genomen. De weg langs de Wallenzee-dijk was afgesloten en alleen via een omweg verderop te bereiken.

Maar met de rug naar deze ontluistering van het mooie Texelse landschap zagen we nabij het natuurmonument Dijkmanshuizen grote groepen Gouplevieren en smienten, met waar vele volop baltsende Scholeksters. Veldleeuwvinken waren al vechten hun territorium aan 't afbakenen en hier en daar Bouraggeerden Graspiepers.

Rijds al in de richting Oostereind zagen we de eerste Kluten, fraaie vogels, die met hun bonte pakken en hoge poten altijd weer sterk tot onze verbazing spreken. Bij het natuurmonument de Bol kregen we Rotganzen in het oog, in totaal 14 stuks.

E.P.K.
72

Intussen was het tijd geworden zelf eens te gaan fourageren en dit deden we dan in het bekende Pannkoekenhuis, nabij de polder de Eenbracht. Na de inwendige mens te hebben versterkt, gingen we te voet over de dijk naar de laatstgenoemde polder en ontdekten al spoedig een enorme vlucht Rotganzen, die in de polder neerlaalden.

Rotgans, *Branta bernicla*. Tekening: E.P.Klorp.

Van achter een dik konden we ze vrij licht benaderen en waarnemen.
Het bleken er zo'n 2000 te zijn.

Op de terugweg zagen we nog een Kanoetstranloper, die in slechte toestand was.

Via de Cocksloep gingen richting Nierlandse vuurtoren en van daar naar de Slufter, waar we nog even een kijkje namen.

Vervolgens door de Staatsbossen van De Koog en via Den Hoorn reden we naar de Mokbaai.

In de Geul stond o.a. nog een eenzame Lepelaar, in de Mokbaai o.m. veel Bergeenden.

De laatste rit naar de boot was aangebroken en om 5 uur vertrokken we weer naar het vaste land.

Het was een vruchtbare dag, waarvan we onder de bekwame leiding van Y.S. Vogel veel hebben genoten.

Tenslotte nog een opsomming van de op Texel waargenomen vogels:

Dodaars	Zwarte Zeeëend	Patrijs	Wulp
Blauwe Reiger	Eidereend	Fazant	Grutto
Lepelaar	Bergeend	Waterhoen	Rosse Grutto
Wilde End	Rotgans	Meerkoet	Tureluur
Smient	Knobbelzwaan	Scholekster	Zilvermeeuw
Pijlstaart	Kanoetstrandl.	Kievit	Stormmeeuw
Kuifeend	Bontbekplevier	Gouplevier	Kokmeeuw
Tafeleend	Kluut	Bontbekpl.	Houtduif
Brilduiker	Gr.Mantelmeeuw	Steenloper	Veldleeuwrik

Graspiper	Spreeuw
Oeverpieper	Zwarte Kraai
Witte Kwikstaart	
Winterkoning	Kauw
Heugemus	Ekster
Kramsvogel	
Merel	
Rietgors	
Huismus	

A.G. Heise

contactman natuurmonumenten

Na overleg tussen de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland en het bestuur van de Vogelwerkgroep Het Gooi o.o. is ons bestuurslid R. Moelenbeek contactman geworden tussen de V.M.G. en de Jeugdbonden enerzijds en Natuurmonumenten anderzijds.

Wij verzoeken iedereen, die vergunningen of andere faciliteiten aan Natuurmonumenten vraagt, dit via hem te doen.

D.A. Jonkers.

vogels in Mythen en Legendes (III)

In het spraakgebruik stamt het begrip "sage" voor de Russen hoofdzakelijk uit de West-Europa doorgekomen overleveringen. De zuiver Russische verhalen - voornamelijk gedichten en liederen - zijn de "byliny", de epische heldenliederen, hoewel toch ook hier veel vreemde invloeden van de omliggende landen rond dit gigantische gebied hun sporen hebben nagelaten. De verwoestende strooptochten van de Polen en de Tartaren bijvoorbeeld, eeuwen geleden. De omvang van de Russische literatuur is echter zo groot, dat de schrijver van het boek, waaruit ik enkele "vogelverschijnselen" zal opsporen, zich beperkte tot de meer oudste overleveringen uit de Russische riddertijd. En deze ridders (bogatyri) van de tafelronde, die vaak over reuzenkrachten beschikten, stonden onder leiding van vorst Wladimir. Een parallel dus met koning Arthur en zijn ridders van de ronde tafel uit de Nederlandse letterkunde, hoewel "Nederlands" dan ook hier maar betrekkelijk is, want de Arthur-verhalen zijn Brits-Frans en op de kaper beschouwd van Keltische oorsprong.

Ook in de Russische verhalen spelen de halfgoden een belangrijke rol. Ze hebben iets bovennatuurlijks, hetgeen "bogatyri" al voorspelt, want Bog is, omgezet, gelijk aan God. Ze lieten zich bijstaan door mythische schepsels, die heel wat in hun mars hadden. Ze vond ik de roof-nachtegaal (Solowej-Razbojnik), die op zeven eiken een nest had gebouwd. Met zijn gefluit kon hij sternen verwekken en oeroude bomen hun toppen tot de grond laten buigen. Echter blijkt dit geen vogel te zijn, maar een rover-halfgod, symboliserend het roverswezen. De Russische revers gebruikten vroeger nachtegaalsignalen om elkaar in de bossen te waarschuwen.

De duiven van Oljga, een Slavische vrouw uit Pskow, die als regentes het rijk bestuurde voor haar minderjarige zoon, is een ander verhaal. Ze moest zich wreken voor de moord op haar man. Toen onder haar leiding de vijandelijke hoofdstad omsingeld was, maar de vijand geen plannen had zich over te geven, verzonden ze een list. Ze zou de stad met rust laten, als ze voor elke woning twee duiven kreeg. De vijand vond dit een oplossing. Maar Oljga liet later de vogels weer vrij, met aan de staarten brandende harsrijke toortsen gebonden. De vogels vlogen naar de stroedakenhuizen van hun meester terug en de stad ging in vlammen op. Wie uit de stad ontsnapte werd neergeveld.

Wolch Woeslajewitsj is een held, die veel te maken heeft met de stad Nowgorod en de rivier Wolchow, die door de stad stroomt. Hij was zeer sterk en nooit vernedert, hetgeen zijn ridders wel eens tot wanhoop bracht. Steeds speurde hij zijn mannen aan, die langs moeilijke wegen en afgronden altijd wel een of andere vijand aan het zoeken waren. Op een keer waren alle levensmiddelen op en toen deridaars tegen de nacht sliepen, maakte Wolch van zichzelf een valkvlög naar een kluwe zee waar veel riet stond en veel vogels leefden, waarvan hij er veel doodde, zoals ganzen, witte zwanen en grijze eenden en hij keerde met een geweldige buit terug. Andermaal verandert hij zich weer eens in een valk en snel naar het Indische rijk te vliegen en op het raampost van de paleiskamer een gesprek af te luisteren tussen de koning en zijn vorstin waaruit bleek, dat deze plannen had het heilige Rusland aan te vallen. De angstige vorstin, Wolch kennend, vertelt de koning gedroomd te hebben, hoe een witte valk en een zwarte raaf elkaar hoog in de lucht bestreden. De valk won, trok de raaf alle veren uit, beet hem de kop af en smet hem naar de aarde terug. De witte valk was Wolch en de zwarte raaf de koning, zei de vorstin.

Dit horende vloog Wolch, in valken gedaante, weg van het raam, veranderde zich in een hermelein, ving naar de kelders van de vesting en beet alle pijlen en pezen van de bogen stuk, deed nog een aantal dingen en werd toen weer valk om naar zijn ridders terug te keren, hen meteen aanzettend tot de strijd. Het is duidelijk. Het werd een vreselijke overwinning.

Raven en kraaien werden door de mens vaak als onheilsboden gezien, dat blijkt ook in deze verhalen. Maar ook tot meer "onze" tijd drong dit door. Het laatste schilderswerk van van Gogh: "Korenvelden met de kraaien" zou een voorbeeld kunnen zijn, want thans wordt wel uitgelegd, dat dit werk -onbewust-

de aankondiging was van zijn laatste grote depressie, die van Gogh ten onder deed gaan. Zo ook dit noodlotsmotief in deze legenden.

Vorst Igorj, heerser in het gebied tussen de rivieren Dnjepr en Djesna, streed tegen de wandaden van de Polowtsen, die tot over de Don verdreven moesten worden. Veel veldslagen had hij al gewonnen, soms dikke zwermen steppenvogels voor zich uit jagend. Adelaars, zwevend hoog in de lucht, riepen hun gevederde vrienden voor de maaltijden achter de telkens vechtende legers. Maar dan opeens vlogen er zwernen zwarte kraaien voor het leger uit. En de Russen vochten tot de laatste man tegen de sterkere Polowtsen. Weer elders bijvoorbeeld verandert een andere leider zich in een zwarte raaf om met luid geschreeuw zijn ridders aan te sporen tot de aanval. Er gebeuren telkens nare dingen als de kraaiachtigen eraan te pas komen. Zo had een vorst langs een grens van Rusland een wacht uitgezet tegen de invallen van de nomaden. Drie jaar lang passeerde er niets of niemand, ook het wild niet en de vogels waagden het niet naar Rusland over te vliegen. Maar de wachten werden moe en op een vroege ochtend klonk opeens het krassen van een raaf. Het dier was de tent van de hoofdman binnen gevlogen. De gevolgen bleven niet uit. Zo ook van die onzalige weg naar het nest van de roof-nachtegaal, waar geen levend schepsel zich durfde wagen, behalve (weer!) grote zwermen zwarte kraaien.

In de Russische sprookjes en legenden wordt de held meest als de "valk" aangeduid. De vijanden heten "raven", hoewel ook bevriende ridders wel raven werden genoemd. Dit komt dan, omdat Russische ridders vroeger raven in hun schilden voerden. Pas later kreeg "raaf" en meer ongunstige gevoelswaarde.

Er komen in de Russische literatuur ook jachtaferelen voor. Er zijn diverse indicaties, die naar de jacht verwijzen. Zo van een vreemde sterke ridder, rijdend op een kolossaal paard, dat vuur kon spuwen en gapende kuilen achterliet waar het gelopen had. Naast het paard ging een enorme jachthond. Op de schouder van de ridder zat een valk. En loeuwerik en een nachtegaal vlogen mee om de ridder met hun zang te vermaken. Even komt hier de valkenjacht tot uiting, wat ook blijkt als hij wordt aangesproken met Sokoljniek, dat valkenier betekent. Of in dat mooie verhaal van die jager, die naar een stille inham vandaan Zwarte Zee wordt gestuurd om ganzen, zwanen en eenden te schieten. Toen deze jager, zwaar met wild beladen het riet wilde verlaten, zag hij op een drijvend houtblok een zeldzame schone zwaan. Hij legde zijn boog aan, maar de zwaan smeekte hem het leven te sparen. Ze was een prinses en belofde dan zijn geliefde te worden. Het dier komt aan land en verandert in een prinses. Zo'n waarneming tussen Pampus en de dijk langs het Oostvaardersdiep is nog eens de moeite waard. Hoe dit verder allemaal afloopt is in dit verband te veel van het goede.

Dat er vroeger in de vogelstand werd "huisgehouden" zal zeker waar zijn als we lezen, hoe men geweldige zijden netten maakte en deze tussen de toppen van de hoogste bomen ophing. Woljgá, die in de Russische jagersverhalen een centrale figuur is, veranderde zich in een verscheurend dier en joeg alles wat zoogdier was, tot beren en wolven aan toe, in de netten, nadat men drie dagen en nachten tevergeefs had gewacht. Het "kostbare bont" komt ook hier tersprake. Dan zegt hij tot zijn mannen: "Alle dieren in de bossen zijn door ons gevangen en gedood. Thans moeten we jacht maken op de vogels. Met deze netten zult ge ganzen, zwanen, grijze eenden en allerlei klein gevogelte vangen." Typisch is, dat die "grijze" eenden normaal eens voorkomen in de verhalen en ook het begrip dieren en vogels, alsof vogels andere wezens zijn. Woljgá verandert zich in een valk, drijft alles wat vliegt met zijn verschrikkelijke aanblik in de netten en als ook hier niets meer leeft, gaat hij met zijn mannen de vissen te lijf met zijden netten, gouden dobbers en verandert dan natuurlijk in een snoek, enz., tot ook alle wateren leeg zijn. Dat deze overdrijvingen van werkelijkheden, in sprookjes, mythen en legenden normaal, zijn voortgekomen uit zeer ruw jachtbedrijf, zal zeker waar zijn.

Als Doenáj Iwánowitsj zijn vrouw doodt en blijkt, dat hij zich vergiste, roept hij: "Waar de witte zwaan (zijn vrouw) het hoofd op de aarde heeft neergevlid, daar zal ook het hoofd van de valk (hijzelf) vallen". Dan zet hij zijn zwaard met het heft in de grond en werpt zich in het staal. Harakiri in Rusland? Men zegt thans, dat het bloed van de witte zwaan de Dnjepr deed ontstaan en waar de valk viel ontstond de Doenáj (Donau). Wie ooit in Rusland komt weet dit alvast.

fenologie - onderzoek voorjaar 1970.

Evenals in 1969 (zie De Korhaan van februari 1971, blz. 18 e.v. en van maart/april 1971, blz. 17 e.v.) is in het voorjaar van 1970 een onderzoek ingesteld naar het gedrag van de trekvogels in verband met de weersomstandigheden. Hieronder volgt een overzicht van de resultaten van dit onderzoek.

Beschrijving van de weersomstandigheden

Maart 1970 was een koude, regenachtige maand. Op 18 dagen viel er neerslag, dikwijls in de vorm van sneeuw. De neerslag bedroeg in totaal 67.5 mm tegen 46 mm normaal. De temperaturen waren aan de lage kant. In de eerste decade vroor het nog elke nacht en ook tegen het einde van de maand kwam in enkele nachten nachtvorst voor. Ook de dagtemperaturen waren niet hoog. Alleen op 22 en 23 maart werd 11° C. bereikt. De overige dagen bleef het kwik meestal ver onder de 10° C. Over het algemeen overheersten westelijke winden, vaak met uitschieters naar NW of N, wat vooral tegen het eind van de maand guur weer gaf.

April was al niet veel beter. Vooral in het begin veel guur weer met op 6 dagen nachtvorst. Eerst in de tweede helft van de maand werden de minimumtemperaturen wat hoger, maar tegen het eind van de maand daalden ze weer beneden 5° C. Ook de maximumtemperaturen waren niet hoog. In de eerste decade bleven deze beneden 10° C. Daarna schommelden ze tussen 10 en 15° C. en aan het eind van de maand daalden ze weer beneden 10° C. De maand was ook zeer nat. Op 22 dagen viel er neerslag, in totaal 89.5 mm, d.i. ruim tweemaal de normale hoeveelheid. In de eerste decade viel de neerslag ook in de vorm van natte sneeuw. De wind was overwegend tussen Z en NW; dit laatste vooral in het begin en het eind van de maand.

Mei bracht een aanmerkelijke verbetering. De minimumtemperaturen kwamen niet meer beneden 0° C. en zelfs de afkoeling van de bevruchte IJsheiligen (11-14 mei) bleef uit. De maximumtemperatuur kwam reeds op 4 mei boven de 20° C. Zij bleef tot 18 mei schommelen tussen de 20 en 25° C. Daarna volgde een daling tot beneden 20° C., welke vrijwel tot het einde van de maand duurde. Mei was een zeer droge maand. Op slechts 6 dagen viel er regen met een totaal van 16 mm, d.i. 1/3 van de normale hoeveelheid. Dit fraaie weer werd tot 18 mei vooral veroorzaakt door oostelijke winden; daarna brachten winden tussen W en N aanmerkelijk koeler weer.

Namen van de medewerkers in 1970 (14 waarnemers)

J.L.A.Bl.	J.L.A.Blomet	E.P.Y.	E.P.Klomp
J.B.	J.L.M.Bos	R.H.	R.Moolenbeck
R.F.	R.Parjon	P.J.P.	Dr.P.L.Ploeger
P.H.F.	P.H.Fuchs	P.v.P.	B.van Poelgeest
A.J.G.t.P.	Mevr.A.J.Gorter- ter Pelkwijk	H.T.V.	H.T.Valcton
J.H.	J.Harder	Y.S.V.	Y.S.Vogel
G.E.	G.Heise	R.d.W.T.	Mevr. M.A.V.H. de Wijs-Tabois

Waarnemingen

Voor gegevens omtrent de vroegste data van terugkeer wordt verwezen naar de notities in het verslag over het voorjaar 1969. In dit verslag worden alleen aanvullende gegevens vermeld. Vergelijking van beide verslagen verdient dus aanbeveling.

PURPERREIGER

1. <u>Ardea purpurea</u>				
5 mrt	1	Kortenhoef (Hol)	B.v.P.	19 apr algemeen in Kortenhoef.
11 apr	1	idem	idem	
12 apr	4	Naardermeer	J.B.	Winterwaarnemingen in de maand januari zijn niet bekend.
12 apr	4	Kortenhoef (O.I.)	R.F.	
12 apr	1	idem	R.M.	
12 apr	1	Zuwe	Y.S.V.	
12 apr	1	Botshol	Y.S.V.	
17 apr	4	Bergesepad	J.L.A.Bl.	
18 apr	5	Kortenhoef (O.I.)	R.F.	
24 apr	2	Eempolder	E.P.K.	
21 mei	7	Naardermeer	E.P.K.	

2. Anas querquedulaZOMERTALING

15 mrt	4	Gooimeerdijk	J.L.A.Bl.	Vroegste terugkeerdatum: 3 februari 1967 (Brabantse Biesbos, Limosa 42:41)
22 mrt	15	idem	J.H.	
4 apr	1	Eempolder	R.d.W.T.	
5 apr	+ 20	Z.Flevoland	R.F.	
5 apr	4	Gooimeerdijk	R.M.	
5 apr	2	Kortenhoef (Hol)	B.v.P.	
11 apr	2	idem	B.v.P.	
12 apr	+ 10	Kortenhoef (O.I.)	R.F.	
14 apr	4	Gooimeerdijk	R.d.W.T.	
5 mei	9	Z.Flevoland	E.P.K.	

3. Limosa limosaGRUTTO

24 feb	8	Z.Flevoland	J.B.	vlak over brug M'berg bij " "
24 feb	7	idem	J.L.A.Bl.	
1 mrt	43	Muiderberg	B.v.P.	
5 mrt	4	Kromme Rade	G.H.	In 1971 werd het eerste exemplaar gehoord op 13 februari.
8 mrt	15	Z.Flevoland	R.M.	
8 mrt	+ 20	Naarden	Y.S.V.	
15 mrt	1	Hilverbek	R.M.	
18 mrt	62	Kortenhoef	B.v.P.	
22 mrt	46	Gooimeerdijk	J.H.	
28 mrt	8	Naardermeent Hilversumsemeent	R.F.	
30 mrt	+ 15	Dijk Z.Flevoland	R.F.	
10 apr	2	Hilv.Wasmeer	E.P.K.	
19 apr	1	Westerheide	E.P.K.	

4. Chlidonias nigerZWARTE STERN

19 apr	12	?	B.v.P.	Vroegste terugkeerdatum in april 1964 (Hoogmade ZH, Limosa 39:64).
19 apr	4	Kortenhoef (O.I.)	R.F.	
24 apr	div	Flevopolders	J.B.	
25 apr	1	Ankeveen	?	
26 apr	12	Gooimeerdijk	J.L.A.Bl.	Er zijn 1 december- en 1 januariwaarneming bekend.
26 apr	+500	Oostvaardersdiep	J.H.	
27 apr	3	Loenen	E.P.K.	
4 mei	vele	Z.Flevoland	?	
5 mei	+ 20	idem	E.P.K.	
9 mei	5	Kromme Rade	G.H.	
21 mei	14	Naardermeer	Y.S.V.	

5. Sterna hirundoVISDIEF

12 apr	1	Eempolder	J.L.A.Bl.	Vroegste terugkeerdatum: 16 maart. In 1951 Den Oever (Limosa 25:167) en in 1968 Alkmaar (Pieper 7:62)
12 apr	8	Kortenhoef	R.M.	
17 apr	2	Bergesepad	J.L.A.Bl.	
18 apr	div	Oostvaardersdiep	J.B.	
18 apr	4	Kortenhoef (O.I.)	R.F.	

18 apr	2	Oppas	B.v.P.
19 apr	20	Kortenhoef	B.v.P.
19 apr	7	Eemmeer	B.v.P.
19 apr	2	Bergsepap	R.d.W.T.
26 apr	alg	Oostvaardersdiep	J.H.
5 mei	6	Z.Flevoland	E.P.K.
10 mei	7	Gooimeer	E.P.V.
24 mei	8	Gooineerdijk	Y.S.V.

6. Streptopelia turturTORTELDUIF

6 mei	1	Boekesteyn	J.L.A.Bl.	Vroegste terugkeerdatum: 3 april 1965
7 mei	1	Oud-Naarden	J.L.A.Bl.	(Loek Gr. Tjiftjaf 1965).

7. Cuculus canorusKOEKOEK

11 apr	2	Kortenhoef	B.v.P.	Het geringe aantal waarnemingen wijst er misschien op dat deze soort in onze omgeving zeer zeldzaam wordt.
19 apr	1	idem	B.v.P.	
28 apr	2	Kromme Eede	G.H.	
3 mei	1	Naardermeer randbosjes	A.J.G.t.P.	
5 mei	1	Bussum	P.L.P.	
7 mei	1	Ankeveen	P.L.P.	
7 mei	1	Laarder Waschmeer	E.P.K.	Vroegste terugkeerdatum 5 maart 1961
8 mei	1	Bergsepap	J.L.A.Bl.	(Numansdorp, Limosa 36:32).
10 mei	1	Huizen Eukenberg	E.P.K.	
17 mei	1	Bos en Vaart	H.T.V.	
21 mei	2	Naardermeer	Y.S.V.	

8. Apus apusGIERZWALUW

17 apr	4	Hilversum	J.L.A.Bl.	Graaf Florislaan
17 apr	vele	Naardermeer	A.J.G.t.P.	langs de dijk
18 apr	3	Kortenhoef (O.I.)	R.F.	Terugkeer vooral in de nacht van 18 op 19 april
18 apr	5	Huizen	P.H.F.	
19 apr	+ 10	Kortenhoef (O.I.)	R.F.	
19 apr	1	Hilversum	E.P.K.	
19 apr	1	Bussum	B.v.P.	
20 apr	8	Naardermeer	J.B.	boven de weilanden
21 apr	6	Hilversum	B.v.P.	
23 apr	1	Hilversum	H.T.V.	KRO-parkeerplaats
24 apr	1	Huizen	E.P.K.	Eukenberg
25 apr	3	Buss. heide	P.L.P.	Op 4 mei algemeen in broedbiotoop.
25 apr	?	Ankev. plassen	?	
26 apr	1	Muiderberg	J.H.	
26 apr	4	Laarder Waschm.	G.H.	Vroegste terugkeerdatum: 30 maart 1960 (Opeldoorn, Vogeljaar 8:64)

9. Hirundo rusticaBOERENZWALUW

10 apr	6	Hilv. Waschmeer	E.P.K.	
11 apr	1	Kortenhoef	R.M.	
11 apr	1	Kortenhoef	B.v.P.	
12 apr	1	Z.Flevoland	J.B.	t.o. Eemdijk
12 apr	2	Laarder Waschm.	J.H.	
	1	Anno's Hoeve	J.H.	
	2	's-Graveland	J.H.	
12 apr	+ 10	Kortenhoef	R.F.	achter de kerk
12 apr	1	Pogge Vuursche	Y.S.V.	nest in slaapkamer
13 apr	1	idem	Y.S.V.	
17 apr	4	Bergsepap	J.L.A.Bl.	
17 apr	1	Ankeveensepad	H.T.V.	
18 apr	1	Westerheide	R.M.	

18 apr	1	Kortenhoef	B.v.P.	
18 apr	5	Kortenhoef (O.I.)	R.F.	19 apr in Kortenhoef
19 apr	1	Hilversum-Zuid	E.P.K.	algemeen
19 apr	1	Naarden	P.L.P.	sinds jaren niet alge-
19 apr	vele	overal	R.d.W.T.	meen
26 apr	3	Bikbergerbos	?	
29 apr	10	idem	?	tijdens N.W.storm

Vroegste terugkeerdatum: 27 februari 1966 (Den Haag, Limosa 42:63)

10. Delichon urbica

HUISZWALUW

18 apr	vele	Naarderveer	A.J.G.t.P.	langs de dijk
19 apr	5	Kortenhoef (O.I.)	R.F.	Invasie in de nacht van
19 apr	1	Bussum	B.v.P.	18 op 19 april.
19 apr	8	Eempolder	Y.S.V.	
20 apr	1	Hilversum	B.v.P.	Vroegste terugkeerdatum:
24 apr	5	Gooimeer	E.P.K.	3 april. In 1965 Texel
26 apr	10	Kortenhoef (O.I.)	R.F.	(Limosa 40:44) en in
27 apr	5	Loosdrecht	E.P.K.	1966 Sneek (Vanellus
15 mei	2	Tienh.kanaal	Y.S.V.	19:86). Ook zijn nog 2
				maartwaarnemingen be-
				kend.

11. Riparia riparia

OEVERZWALUW

21 apr	zeer vele	Naarderveer	A.J.G.t.P.	op het meer
24 apr	+ 20	Huizen haven	E.P.K.	De terugkeer was laat,
25 apr	3	Westerheide	P.L.P.	waarschijnlijk als gevolg
9 mei	10	Z.Flevoland	J.L.A.Bl.	van de lange winter.
10 mei	40	Huizen haven	E.P.K.	Bekend zijn 12 maartwaar-
				nemingen. De vroegste:
				8 maart 1941 (Reeuwijk,
				Ardes 31:135)

12. Anthus trivialis

BOOMPIEPER

19 apr	4	Westerheide	G.H., E.P.K., Y.S.V., R.d.W.T.	
				(Excursie KNNV-Vogelwerkgroep)
20 apr	1	Westerheide	P.L.P.	
20 apr	1	Westerheide	R.d.W.T.	Vroegste terugkeerde-
24 apr	1	Westerheide	P.L.P.	tum: 28 februari 1966
26 apr	1	Laarder Waschn.	Y.S.V.	(Rotterdam, Vogeljaar
6 mei	1	Hilversum	B.v.P.	14:143)
6 mei	1	Hoornb.heide	E.P.K.	

13. Motacilla flava

GELE KWIKSTAART

5 apr	1	Gooimeerdijk	R.M.	Trekt in vrij groot aan-
12 apr	1	Eempolder	J.L.A.Bl.	tal door van eind maart
12 apr	1	Ankeveen	H.T.V.	tot in mei. Vroegste
19 apr	2	Z.Flevoland	B.v.P.	datum: 1 maart 1962
24 apr	2	Eempolder	E.P.K.	(Eindhoven, Limosa 37:
26 apr	+ 10	Oostvaardersdiep	J.H.	46)
5 mei	vele	Z.Flevoland	E.P.K.	
6 mei	3	Eempolder	P.L.P.	

-WORDT VERVOLGD-

notities.

Notitie 40Houtsnip (*Scolopax rusticola*)

Notitie 39 van de heer Klomp, betreffende zijn ontmoeting met een Houtsnip in een tuin in Bussum, bracht mij een soortgelijke ontmoeting in herinnering. En dat deed mij in mijn kaartsysteem duiden, om na te gaan hoe lang dat al weer geleden was.

Een collega, wonende aan de Huizerstraatweg te Naarden waarschuwde mij, dat er al enige dagen een "vreemde" vogel in zijn tuin rond-scharrelde. Hij was bezig met het graven van een vijver en de vogel die een lange snavel had, bogaf zich, wanneer hij even naar binnen ging, naar de kuil waarin zich modder en grondwater bevonden en liep daar dan in te pikken. Verder hield hij zich voornamelijk schuil onder wat struiken. De achterzijde van de tuin grensde aan de sportvelden van Sportpark Naarden, achter het zwembad.

Op 3 juni 1961 heb ik de vogel daar gezien en het was inderdaad een Houtsnip, die hier gedurende bijna een week verbleef. In dit geval geen coniferen waaronder hij zich verschuilde, doch Hortensia's en Seringen.

J.G. Wurster

Notitie 41Vissende ekster (*Pica pica*)

In ons vijvertje zwemt ondermeer een schooltje daarin geboren riet-voorntjes. Nu vonden we de laatste tijd langs de rand af en toe een dood visje, waarvan we eerst een kat als dader vermoedden. Het bleek evenwel, dat ze aangepikt waren, zodat we poets ten onrechte verdachten. Op een morgen zag mijn vrouw een Ekster aan de vijver drinken. Plotseling hipte hij naar het ondiepe gedeelte en pikte naarveen visje. Waarschijnlijk werd hij door de glinstering van het zilveren visje aangetrokken en was het speelsheid, want opgegeten werden de visjes niet. Het is nl. bekend, dat Eksters en Kraaien op alles wat blinkt afkomen. Als jongen heb ik een s een tamme Kauw gehad, die lepeltjes e.d. wegpikte en in een boom in de tuin verstopte.

G. Heise

MENS EN N.A.TUUR.

In samenwerking met de Belgische Natuur- en Vogelreservaten organiseert de volkshogeschool De Blankaart in de komende maanden drie cursussen over de verschillende aspecten van de verhouding tussen de mens en de natuur. Niet alleen problemen worden onder de loep genomen, iedere dag is er een excursie voorzien, waarbij je kennis kunt maken met enkele typische landschappen en natuurrezervaten in W.-Vlaanderen. Iedereen vanaf 17 jaar kan aan deze cursussen deelnemen. De drie cursussen worden gehouden op: 5-10 juni, 3-8 juli en 24-29 juli 1972. Kosten: f105,- (voor jongeren en studenten f80,-), alles inbegrepen. Voor verdere inlichtingen: De Blankaart te 8178 Woumen, West Vlaanderen in België.

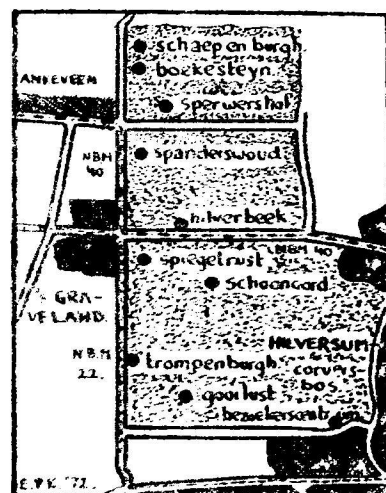
zwerfend door de gooise natuurgebieden.

Bezochten we vorige maand de centrale heidevelden, dit keer wil ik U meenemen naar de prachtige buitenplaatsen in 's Graveland. Neemt U wel Uw lidmaatschapskaart van Natuurmonumenten mee?

2. de 's Gravelandse buitenplaatsen.

Na de centrale heidevelden, die we in de vorige Korhaan bezochten, vormen de 's Gravelandse buitenplaatsen een heel ander landschap. Ze zijn dan ook in een heel andere tijd ontstaan. U moet zich het oude Gooi voorstellen als een gebied met bos, heide en landbouwgronden op de hoger gelegen gronden, onzoond door neorassen. De Gooiers waren echter niet zo ondernemend als het onontginningen ging. De Utrechters wel en zo kwam het dat zij met toestemming en onder bescherming van de bisschop van Utrecht de neorassen ten oosten en ten zuiden van het Gooi gingen ontginnen. De Gooiers kwamen hiertegen wel eens in opstand, maar de Stichtersaren gingen door. De oostgrens van het Gooi verplaatste zich steeds verder naar het westen. Aan de westkant van het Gooi bleven de neorassen nog lang ongenoeid, totdat in het begin van de 17de eeuw een groep goed gesitueerde Amsterdamse regentenfamilies in dit gebied hun buitenplaatsen wilden stichten. Zij vonden het aan de Vecht blijkbaar al te druk. Het neorasgebied behoorde aan de Graaf van Holland, "des Graven lande". In 1625 richtten de belangstellende Amsterdammers, onder wie ook Pieter Cornelisz. Hooft, de Drost van Muiden¹ en tevens de Baljuw van het Gooi², een verzoek tot de landsregering om dit gebied te kopen en te ontginnen. Dit verzoek werd door de landsregering ingewilligd. Weldra werd begonnen met de ontginningswerkzaamheden. De Gooiers waren het er helemaal niet mee eens en gingen de arbeiders te lijf met alles wat naar kan schieten, snijden of steken. Maar doordat de Staten een aan de Gooiers opgelegde rente kwijtschelden en doordat werd bepaald, dat de 's Gravelanders uitgesloten werden van de rechten der Erfgoeiers, hoorde in 1634 de rust weer. Er ontstond een lange reeks van buitenplaatsen. Van noord naar zuid waren dat: Schapenburg, Boekesteijn, Bruisberge, Sperwershof, Spanderswout, Noord Wolfsbergen, Zuid Wolfsbergen, Stepbergen, Hilverbeek, Spiegelrust, Trompenburgh, Rondenbedrogen³, Busigt, Berestein en Veldenakkers (naar een oude kaart uit 1750). Thans zijn daar nog maar enkele van over. Van noord naar zuid vinden we er nu: Schaap en Burgh, Boekesteijn, Sperwershof, Spanderswout, Hilverbeek, Spiegelrust, Schooneerd, Trompenburgh en Gooilust. Achter Hilverbeek ligt nog steeds Stepbergen en bij Gooilust ligt nog Busigt, maar deze twee komen verder niet meer in dit artikel tersprake.

Natuurmonumenten bezit Schaap en Burgh, Spanderswout, Hilverbeek, Spiegelrust, Gooilust en een gedeelte van Schooneerd. Trompenburgh is van Staats Bosbeheer (Boswachterij De Vuursche) en Boekesteijn is van Philips Duphar. De landgoederen van Natuurmonumenten zijn toegankelijk voor leden van deze vereni-

ging en nog ik aannemen, dat elk lid van onze Vogelwerkgroep ook lid is van Natuurmonumenten? Zo niet, het adres is Herengracht 540 te Amsterdam en men noemt U daar graag als lid! Trompenburgh is gedeeltelijk toegankelijk en voor Beckestejn kunt U gratis toegangskaarten aanvragen bij Agrobiologisch Laboratorium Beckestejn te 's Graveland.

Het meest opvallende buitenhuis is wel Trompenburgh. Het staat midden in het water, zoals een schip. Dat is niet zo verwonderlijk, want in dit huis woonde eens de admiraal Cornelis Tromp. Van de andere huizen is architect nisch Hilverbeck het meeste, naar daar kunt U natuurlijk ook een ander bezoek aver hebben.

Het belangrijkste leut gewas op de landgoederen is de Beuk. De naam Beckestejn (Beuke-steyn) duidt daar al op. Deze beuken kunnen een respectabele leeftijd van enkele eeuwen bereikten. Dikwijls lukt het op dit middel van een chirurgische ingreep door beenchirurgen, zoals de gebroeders Capijn uit Groenekan, de leeftijd aanzienlijk te verlengen tot wel 6 à 700 jaar. Ook andere beuken, als Eiken en Linden kunnen wel zo hoog bejaard worden. En als U eens een heel oude Grove Den wilt zien, dan moet U eens naar de Wilfrozor bossen gaan. Maar laten we terug keren naar 's Graveland. Voor de botanici, de plantenliefhebbers, is vooral Geelust nogal in trek. We vinden er vele gewassen, waaronder ook exotische. Ik kan hier uiteraard geen plantenlijst gaan publiceren, maar toch wil ik U enkele namen noemen, zoals Groot Hoefblad, Dornappel, Macrascyphus, Russische Berk, welke laatste de latere wetenschappelijke naam draagt van *Betula maximo-wicziana*. Ook op de andere landgoederen is een rijke flora. U moet maar eens deelnemen aan een excursie van Natuurmonumenten of van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (de K.N.N.V.). Waaronder zult U alleen naar vogels kijken, terwijl de natuur zoveel meer te bieden heeft.

De exotische planten zijn voor het overgrote deel op Geelust gebracht door de laatste bewoner van deze buitenplaats, jhr. Frans Ernst Blaauw. Hij was een verwoed verzamelaar en haalde ook exotische dieren naar Geelust, zoals bisons, neos, kangaroos. We vinden er nog altijd de bisonweide. In Hilversum heet een bepaalde wijk het Diergaard park, waar we straten namen als bisonlaan en neolaan tegenkomen. Overigens spreken echte Hilversumers nog steeds over het "bos van Blaauw", wanneer zij het over Geelust en het Carversbos hebben. Op het landgoed Beckestejn is een proefkweekerij van Philips Duphar gevestigd. Men neemt daar o.a. proeven met chemische meststoffen en allerlei andere middeltjes. Een belangrijk kweekproduct is hier de Gloriosa, een exclusieve snijbloem. Misschien nog U van de chef-kweker eens een kijkje in de kassen nemen.

Waar beuken staan zijn vinken, en fluiters, en zoveel andere vogels zoals beukklevers, spechten. Waar beuken staan waren ook eekhoorns. Jammergenoeg zien we deze diertjes, die zo behendig zijn in de beuken, nog maar zo sporadisch. Hopelijk keren ze weer eens terug in het Geel, want ik zou ze toch niet graag willen missen.

Bij de ingang van Geelust, aan het Zuidereind te 's-Graveland, bevindt zich in de kruinen van de beuken, linden en kastanjes een heerlijke kolonie van de blauwe reiger. Op de landgoederen werden

sens de nachtegaal en de wiclewaal gehoord. Roofvogels zijn er ook, vooral in het winterhalfjaar. Een echte bosvogel, die men ook in het Carversbos veel hoort en ziet, is de vlaamse gaai, een beste eierrover naar een vogel die toch ze'n prachtig verkleed heeft. Een schreeuwer, die, als het hen uitkent, ook de mooiste wijsjes kan zingen, al doet hij dat meestal wel zachtjes. Daar moet U naar eens goed naar luisteren.

In het Carversbos waren vroeger nog al wat breekweit-akkers. Men placht bij dergelijke akkers vaak bijenkorven te zetten. Natuurmonumenten heeft thans de bijenschans in het Carversbos weer helemaal gerestaureerd. Duidelijk wordt het borden naar deze bijenschans verwezen.

Vink, *Fringilla coelebs*.

Bij de ingang van het Carversbos aan de Vaartweg te Hilversum is een bezoekerscentrum van Natuurmonumenten gevestigd in een gerestaureerde boerderij. U moet daar beslist eens gaan kijken.

SAMENVATTING.

's-Gravelandse buitenplaatsen en Carversbos.

Eigenaresse: Schaep en Burgh, Spanderswoud, Spiegelrust, Hilverboek, Geel- (Natuurmonumenten, lust en Schoneoord)

Carversbos : Natuurmonumenten,

Beekesteyn: Philips Duphar N.V.;

Trompenburgh: Staats Beheer.

Toegangsbepalingen: landgoederen III: voor leden van Natuurmonumenten vrij toegankelijk,

Carversbos: vrij toegankelijk,

Trompenburgh: gedeeltelijk vrij toegankelijk,

Beekesteyn: gratis toegangskarten te verkrijgen bij Agrobiologisch laboratorium Beekesteyn te 's-Graveland.

Ligging: Langs het Heerder- en Zuidereind te 's-Graveland (Hilverboek aan de Leeuwenlaan = weg Hilversum-'s-Graveland, Carversbos achter Geelust aan de Vaartweg te Hilversum).

Te bereiken: per N.B.H. buslijn 22 (zuidelijke landgoederen) of 40 (noordelijke landgoederen).

Flora en fauna: rijk, beuk, vink.

Geschiedenis: daterend uit de 17de eeuw.

Bedreigingen: de landgoederen zijn gelukkig behoorlijk veilig.

Litteratuur: "Het Geelisch Natuurreservaat", dr. De Vrankrijker

(uitg. 1957)

Handboek Natuurmonumenten,

Natuurbehoud. 2de jrg. nr. 1,

Wandelkaart Carversbos en 's-Gr. buitenpl.)

(uitg. Nat.mon.)

E.P. Klomp.

VOETNOTEN BIJ ZWERVEND DOOR DE GOOISE NATUURGEBIEDEN, DEEL 2.

1. Drost: P.C.Hoefst was Drost van Muiden. Een drost was een ambtenaar, die in de landshoerlijke gebieden de landshoer vertegenwoordigde in bestuurlijke en rechterlijke aangelegenheden. Hij was daar veelal voorzitter van de rechtbank of het gerecht, dat namens de landhoer de hogere jurisdictie uitoefende.
2. Baljuw: Hoefst was ook baljuw van het Graaf. De functie van de baljuw kwam veel overeen met die van de drost. Hij was vertegenwoordiger van de graaf (in het geval van Hoefst was dat de graaf van Holland, de conventionele eigenaar van de gronden in 's-Graveland). Een baljuw was officier en commissaris van politie.
3. Rondombedragen: Eén van de vroegere buitenplaatsen heette "Rondombedragen". Dit land werd aan vier zijden begrenst door een ander landgoed, zodat de eigenaar zich ronden bedragen veelde.

E.P.Klopp.

Deel 3: Het Noordermeer (in de v lende Kerhaan).

-.-.-.-.-

veld waarnemingen

door J.v.d.Geld.

Blaauwe Reiger:	12 ex.	5-2-'72	Beepolders, westelijk v.d.Bon,	F.Rijnja.
Kleine Zwaan:	22 ex.	27-12-'71	Gaaikeer, Huidenberg,	H.v.d.Pol
	2 ex.	15-1-'72	Laadriekamp, Bussum,	F.Rijnja.
	2 ex.	19-2-'72	Gaaikeer,	,, C.C.
Brilduiker:	2♂ & 1♀	26-12-'71	Leenderveense Plas,	H.v.d.Pol.
Bl.Kickendief:	2♂ & 2♀	5-2-'72	Beepolders, west	F.Rijnja.
	7 ex.	13-2-'72	Beepolders,	S.H.Poelstra
	Sperwer:	1 ex.	12-1-'72	Kwakerij te Noorden
1 ex.		14-1-'72	Hersterkerpolder,	,,
1 ♀		5-2-'72	Beepolders Wakkerendijk,	F.Rijnja.
Havik:	1 ♀	23-12-'71	Kerkelanden, Hilversum,	H.v.d.Pol.
Buizerd:	1 ex.	26-12-'71	Holland's Ankeveen,	,,
	1 ex.	14-1-'72	Hersterkerpolder,	M.Verlaat.
	9 ex.	5-2-'72	Beepolders west,	F.Rijnja.
	7 ex.	6-2-'72	Beepolders N.O.deel,	S.H.Poelstra.
	1 ex.	25-2-'72	Gaaikeer bij Noorden	F.Rijnja.
	1 ex.	4-3-'72	Huizerpier,	P.Schoorl e.a.
	1 ex.	4-3-'72	Tafelbergheide	,,
	1 ex.	26-12-'71	Holland's Ankeveen,	H.v.d.Pol.
Kerhaan:	1 ♀	19-3-'72	Beepolders,	J.Klein.
	9♂ & 1♀	11-3-'72	Westerheide,	P.Schoorl e.a.
	2♂ & 1♀	12-3-'72	Westerheide,	Mw. Roddingius.
Kwartel:	1 ex.	25-12-'71	Beepolders, Eernes,	H.v.d.Pol.
Goudplevier:	80 ex.	16-1-'72	Eernend,	S.H.Poelstra.
	60 ex.	18-3-'72	Eernend,	S.H.Poelstra, J.Klein.
	80 ex.	25-12-'71	Beepolder, Eernend,	H.v.d.Pol.
Wulp:	30 ex.	16-1-'72	Eernend,	S.H.Poelstra.
	4 ex.	11-3-'72	Westerheide,	P.Schoorl e.a.

Bosuil:	1 ex.	17-3-'72	't Geogh,	F.Rijnja.
Steenuil:	1 ex.	23-2-'72	Meerweg, Bussun,	"
Hop (?):	1 ex.	21-11-'71	Soest,	C.Serné.
Gr.B.Specht:	1 ex.	5-2-'72	Eerpolders, Raboes,	F.Rijnja.
Kl.B.Specht:	1 ex.	15-2-'72	Hilversum (Lanboeylaan)	Dr.J.A.Smits.
	1 ex.	25-2-'72	Echobos Muiderberg,	J.Keel.
	3 ex.	4-3-'72	Huizerstr.weg, Naarden,	P.Schoorl ca.
Kuifleeuwerik:	1 ex.	11-3-'72	Bussun (Laarderweg)	"
Zwartkop:	1 ♂.	26-2-'72	Bussun (Zwaardenakerstr.)	J.Klein.
Vuurg. udh.:	1 ♂.	18-3-'72	Blaricummerheide,	S.H.Peelstra.
	1 ♂+1 ♀	25-3-'72	Blaricummerheide,	J.Klein.
Gekr.Roodst.:	1 ♀.	25-3-'72	Blaricummerheide,	"
Baardnannetje:	2 ex.	23-1-'72	Bergse pad,	N.Verlaat.
Gr.Barnsijs:	1 ex.	20-12-'71	H'sum (Lanboeylaan)	Dr.J.A.Smits.
Kl.Barnsijs:	30 ex.	20-12-'71	H'sum (Lanboeylaan)	Dr.J.A.Smits.
	1 ex.	20-2-'72	H'sum (Lanboeylaan)	Dr.J.A.Smits.
Goudvink:	4 ♂+2 ♀.	4-1-'72	H'sum (Lanboeylaan)	Dr.J.A.Smits.
(Noordelijke vorm)				
Appelvink:	1 ♂.	18-1-'72	H'sum (Lanboeylaan)	Dr.J.A.Smits.

o-o-o-o-o-o-o-o

nog eens waarneming van een witkoppige staartmee

Op 18 maart 1972 zwierven wij, A.Bok, fan. Heise en schrijver over de Veluwe. Bij Radio Kootwijk ter hoogte van de Maalberg maakten we onze zoveelste stop en zochten de lucht af naar roofvogels, die wij op deze dag, het veel thermiek (opstijgende warme lucht-Red.), al meer hadden zien zweven. Ondertussen hielden wij ons bezig met de meer aardse vogels. We zagen Geelgerzen, Vinken en hoorden Staartmezen, waaraan wij geen aandacht schenken tot...de heer Heise opmerkte: "Er zit er een met een witte kop." De vogel was niet schuw, en was tot op enkele meters te naderen, zodat wij het de "Kist" in de hand de beschrijving konden controleren. Na enkele minuten vloeg hij naar een verderep staande vliegend, in gezelschap van een normaal getekende Staartmees.

Het is wel geen waarneming uit het studie-gebied van de Vogelwerkgroep, maar het leek ons toch de moeite waard om te vermelden.

D.A.Jenkens.

o-o-o-o-o-o-o-o

Volledigheidshalve herinneren wij U nog even aan het artikel over de waarneming van witkoppige Staartmezen van F.Rijnja in het januari nummer van de Kerhaan (blz.23) en de reactie daarop van Prof.Dr. K.H.Voous in de Kerhaan van februari (notitie 37, blz. 10).

o-o-o-o-o-o-o-o

OUDE KORHANEN.

Wij konden ons nog steeds aanbevelen voor oude nummers van de Kerhaan. Individueel hebben wij reeds ontvangen de nrs. 1, 2 en 5 van de eerste jaargang, alsmede de nrs. 1, 2, 3 van de tweede jaargang. Gaarne zullen wij te koop of ter kopiëring in bruikleen ontvangen de nrs. 3 en 4 van de eerste jaargang en alle nrs. van de derde jaargang. Schrijft U even naar de redactie, Fuchsiastraat 10 te Hilversum.

nog een keer de waterhoentelling ...en nog iets.

In de vorige "Korhaan", jaargang 6, nummer 3, hebt U een uitgebreid verslag kunnen lezen van de waterhoentelling, die door 23 leden van onze vogelwerkgroep plus de C.J.N.- Bussum en K.J.N.-, C.J.N.- en N.J.N.- Hilversum werd verricht in het weekend van 15 en 16 januari 1972. Dit verslag werd gemaakt door de voorzitter van de V.W.G., Dick Jonkers.

Aangezien een aantal leden ook nog andere waarnemingen deden en noteerden - zoals het hoort - maakte hij voor de zelfde "Korhaan" ook nog een overzicht van een aantal roofvogelwaarnemingen. Er werden uiteraard ook nog andere "pieten" gezien tijdens de "jacht" op de waterhoentjes. De voornaamste waarnemingen heb ik hieronder voor U op een rijtje gezet.

De roofvogels die daar bij staan, zijn niet opgenomen in het verslag van Dick Jonkers.

Aalscholver	1 ex.	Horstermeerpolder	C. de Rooy
Buizerd	1 ex.	Horstermeerpolder	Y.S. Vogel
"	1 ex.	Kortenhoefse dijk	"
"	4 ex.	Oostermeent	W.E. Cohen
Dolgans	1 ex.	Horstermeerpolder	Y.S. Vogel
"	1 ex.	Spiegelpolder	KJN, Hilversum
"	2 ex.	Eempolder(buitenmaat) van Altena	
"	1 ex.	Fort Uitermeer	J. Koel
"	1 ex.	Fortvracht Weesp	J. Koel
"	1 ex.	Vechtbrug Muiden	J. Koel
"	1 ex.	Hsumse meent	D.A. Jonkers
"	7 ex.	Nel.Horst den Berg/Vreeland	"
"	3 ex.	Horstermeer Middenweg	"
Goudplevier	115 ex.	Horstermeer	Y.S. Vogel
"	± 30 ex.	Hsumse meent	Peter Vos
Grauwe Gans	12 ex.	Eempolder	CJN.H'sum
"	7 ex.	's-Graveland	Y.S. Vogel
"	13 ex.	Horstermeerpolder	"
Bonte Kraai	37 ex.	Omgeving vuilnisbelt	Loosrecht
"			C. de Rooy
"	14 ex.	Oostermeent	W.E.Cohen
"	6 ex.	Dwarsvaart-Kwakel	Y.S. Vogel
Zwarte Kraai	178 ex.	Vuilnisbelt L. vracht e.o.	C.de Rooy
Mantelmeeuw	1 ex.	"	"
Stormmeeuw	29 ex.	Vliedv.H'sum-Tienh.kanaal	" / Fam.Heise
"	14 ex.	's-Graveland-kerklaan	Y.S. Vogel
"	6 ex.	Dwarsvaart Kwakel	"
"	46 ex.	Horstermeerpolder	"
"	14 ex.	Kortenhoefse dijk	"
Matkop	2 ex.	Limiten	P. Schoorl
Oeverloper !!	1 ex.	Gooilandsweg(in slootje)	D.Jonkers
Patrijs	5 ex.	Oostermeent	W.E. Cohen
"	6 ex.	Vuilnisbelt Naarden	L.Reddingius- Disselkoen
Roerdomp	1 ex.	Spiegelpolder	KJN, H'sum
"	1 ex.	Oostermeent	W.E. Cohen
Smient	12 ex.	Spiegelpolder	K.J.N.H'sum
Gr.Bonte Specht	3 ex.	Limiten	P. Schoorl

		27		
Sijs	20 ex.	Kortenhoefsedijk	Y.S. Vogel	
Torenvalk	1 ex.	Ankeveen-Ned.h.d.Berg	C. de Rooy	
"	3 ex.	Overmeent/Gooiersgracht	W.E.Cohen	
"	4 ex.	Oostermeent	W.E. Cohen	
"	1 ex.	Vuilnisbelt Naarden	L.Reddingius	
Veldleeuwerik	34 ex.	Zuid.Vliegv.H'sum	C. de Rooy	
Waterral	1 ex.	Blijkpolder	KJN H'sum	
"	2 ex.	ten noorden Gooilust	"	
"	3 ex.	Het Hol bij Kromme Raai	"	
Wintertaling	48 ex.	Horstermeerpolder	Y.S. Vogel	
"	6 ex.	H'sums Wasmear	KJN H'sum	
"	26 ex.	Blijkpolder	"	
Wulp	22 ex.	Tienh.kanaal	C.de Rooy + fam Heise	
"	1 ex.	Vreeland molen Gabriel	C. de Rooy	
"	5 ex.	Oostermeent	W.E. Cohen	
Mid. Zaagbek	2 ex.	Fort Ronduit	L.Reddingius-Disselk.	
Kuifeend	214 ex.	Rond vesting Naarden	Mej. de Jong	
Slobeend	20 ex.	Laarder Wasmear	J. Harder	
"	8 ex.	Spiegelpolder	KJN H'sum	
Tafeleend	3 ex.	Vesting Naarden	Mej.de Jong	
"	17 ex.	Laarder Wasmear	J. Harder	
"	1 ex.	Vecht (Ned.h.den Berg)	C. de Rooy	

Verder wer en door 4 leden in totaal 934 Kieviten gesignaleerd. Een specificatie - en dat geldt ook voor de hierna te noemen vogels - zou ons te ver voeren. Van deze Kieviten werden er 498 geteld door Y.S. Vogel in het gebied ten westen van Kortenhoef, waaronder de Horstermeer. Cees de Rooy telde er 262 bij Vreeland (Molen Gabriel), maar slechts 41 ten zuiden van het vliegveld Hilversum.

Vijf leden telde samen 1018 Wilde Eenden, w.o. 420 ex. in en bij de 's-Gravelandse landgoederen en 308 ex. rondom de vesting Naarden (Mej. de Jong.)

Werden er door alle tellers in totaal 2102 Waterhoentjes geteld; door 4 leden en de K.J.N. Hilversum werden toch ook nog maar "Even" 1418 Meerkoeten gerapporteerd.

Achteraf bezien was het misschien wel leuk geweest om deze soort gelijk te tellen met de Waterhoentjes. Nou ja, dat kan altijd nog. Wat in het vat zit, enz. enz.. "Kent dit spreekwoord? Nou ja, dan zien we elkaar volgend jaar toch weer?"

Tot slot hier toch een overzicht van de Meerkoet:

317 ex.	Vesting Naarden	Mej.de Jong	312 ex.	Buiten de vesting Naarden	
246 ex.	Vesting Naarden	Nrd.L.Redd.	45 ex.	Dwarsvaart en Kwakel	
21 ex.	Horstermeer	Heerenweg	Y.Vogel	34 ex.	Overmeer H'sumKanaal
160 ex.	Kort,h.dijk	Y.S.Vogel	9 ex.	Horstermeerpolder	YS V.
35 ex.	Laarder Wasmear	J.Harder	93 ex.	Gooilust/Schoonoord	KJN
36 ex.	Blijkpolder	KJN H'sum	110 ex.	Het Hol/Suikerpot	KJN H.

Alle "ijverigen", dus allen die aan dit overzicht hebben geholpen, hartelijk dank namens de Avifauna Commissie

Aart Bode

uit andere bladen

Bij de secretaresse liggen de onderstaande overdrukken uit andere bladen ter inzage:

- "De Levende Natuur": Sperwervodsel, een steekproef uit de zangvogelwereld, door C.F.v.Beusekom.
- ,, nr.73 (1970): Inventarisatie van de in 1969 in Nederland broedende kluten, door S.J.Tjallingii.
De invloed van hoog water op de vogelstand van de Dertienmorgenwaard, door S.Braaksma.
- ,, nr.74 (1971): De vogelbevolking van de Groeninse en Vertunse Bergjes en het aangrenzende Maasheggenlandschap, door J.J.C.Tanis en Wörzter Bruins.
De ijsvogel als broedvogel in Nederland, door A.Timmerman.
- "Limosa" nr 43: De ijsvogel als broedvogel in Nederland, door A.Timmerman.
- "Het Vogeljaar" 18de jrg. nr.3: Het instellen van weidevogelreservaten, door Drs. H.Hoogenhout.
- ,, 18de jrg. nr.6: In 1970 vlogen slechts 17 jonge ooievaars uit, door H.L.Schmilenburg.
- Bij de redactie te Hilversum ligt voorts ter inzage:
- "De Nederlandse Jager" 77e jrg. nr.7: Territoriale organisatie bij het Korhaan, door Drs. G.J.de Vos.

---.---.---.---.---.---

Inhoud

1. Redactioneel,
2. Bestuursmededelingen,
3. vervolg, Programma,
4. Excursieprogramma,
5. Ons gedrag in het veld (J.Klein),
6. Verslag v.d. alg. ledenvergadering (R.de Wijs-Tabois),
7. vervolg, Ledenmutaties,
8. Verslag van de excursie naar Texel op 26-3-'72 (A.G.Heise),
9. vervolg, Contacten Natuurmonumenten (D.A.Jenkens),
10. Vogels in mythen en legenden III (K.ten Haken),
11. vervolg,
12. Fenologie-onderzoek voorjaar 1970 (A.G.Heise),
13. vervolg,
14. vervolg,
15. vervolg,
16. Notities (J.G.Wurster en G.Heise), Mens en Natuur,
17. Zwerfend door de Geïsoleerde Natuurgebieden 2: de 's Gravelandse buitenplaatsen (E.P.Klomp)
18. vervolg,
19. vervolg,
20. vervolg, Veldwaarnemingen (J.v.d.Geld),
21. vervolg, Nog eens waarneming van witkoppige staartmezen (D.A.Jenkens)
22. Nog een keer de waterhoentelling...en nog iets (A.Bode),(Jenkens)
23. vervolg,
24. Uit andere bladen, Inhoud:

---.---.---.---.---.---

De Korhaan staat onder redactie van K.ten Haken en E.P.Klomp. Het typewerk is in hoofdzaak van A.J.Vos-Bos en het stencilwerk is van L.F.Rijnja. KOPIE VOOR HET VOLGENDE NUMMER GRAAG VOOR 1 MEI ZENDEN AAN DE REDACTIE VAN DE KORHAAN, FUCHSIASTRAAT 10 TE HILVERSUM.

W. RING

KANTOORMACHINES - KOPIERINRICHTING

EERSTE KLAS REPARATIE-INRICHTING
VOOR ALLE KANTOORMACHINES

UW STENCILWERK TOT IN DE VERZORGD.

HAVENSTRAAT 49 - BUSSUM
TELEFOON 1 61 28 (02159)
B.G.G. 1 68 65

REISBUREAU

**DE JONG
SUNTRAVEL**

Poststraat 6 Bussum
(achter postkantoor Huizerweg)
Tel. 02159-19656 172 00

*Of U nu naar de Marismas in Zuid Spanje,
de Camarque in Frankrijk, of de Galapagos
eilanden wilt, bij ons krijgt U optimale service.*

Voor Uw vlieg-, trein-, autocar-, of
privéreizen.

Vlietlaan 30, Bussum

AANGESLOTEN BIJ HET ZIEKENFONDS — TEL. 3 06 15
Verrekijkers - Op uw nieuwe bril een vol jaar garantie.

**KUNSTSCHILDERSMATERIALEN
HUISSCHILDERSVERVEN
BEHANG
SCHILDERIJLIJSTEN
EN
ZONWERING
VOOR BINNEN EN BUITEN
ZIJN TE ZIEN EN TE KOOP
BIJ „SIMON”**

Fa. v. d. BRINK
Raadhuisstraat 27
BUSSUM
02159-1 43 68

voor losse bloemen
kamer- en tuinplanten

bloemisterij
gerard lamaker
boomberglaan 71a
telefoon 4 29 63
hilversum

breng eens een bezoek aan onze kwekerij!

*Al ww natuurboeken
speciaal op het gebied van*

VOGELS

bij

Boekhandel Wilhelmina

Landstraat 33b Bussum
Telefoon (02159) 1 31 03